

D-N

31/1 1948

Hets under skrämsel

Med torsdagens möte inledde socialdemokratin sin valkampanj. Vad som då sades visar att man är redo att använda alla medel, alla vapen för att undgå det hotande och av många väntade nederlaget. Harald Hjärne skrev om "skrämda människors skrämmande tilltag" såsom kännetecknande för den franska revolutionens utveckling. I liten skala bevittnar vi här samma sak: den hänsynslöshet som framgår ur oron att förlora makten.

Hr Z. Höglund uttalade — enligt stenografiskt referat, som här och i det följande begagnas — att folkpartiets ledare "är den främste representanten för arbetarklassens och demokratins fiender i detta land". Enligt hr Höglunds uttrycksätt — säkerligen inte enligt hans uppfattning — skulle alltså hr Ohlin vara arbetarklassens fiende. Det är väl känt att hr Ohlin kanske klarare än någon annan borgerlig ledare i vårt land arbetat för en "social" liberalism, innefattande reformer just till arbetargruppernas fördel. I detta hänseende är folkpartiledarens meriter så ostridiga att varje motståndare med något grand av generositet borde kunna erkänna dem. Men för socialdemokratins talesman gäller det blott att nedsvärta den person som framstår som farlig för partiets maktställning. Alla som inte är socialister är arbetarklassens fiender, så enkel blir saken för denna demagogi.

Men hr Ohlin betecknas också som demokratins fiende. Ledaren för det parti som från sin tillkomst sett folkstyrelsens förverkligande och tryggande som målet framför andra skall alltså utmålans som antidemokrat. Vad som menas kan icke vara annat än att alla icke socialister är fiender till demokratin. Icke med ett ord antyds däremot att det parti som ser den ryska diktaturen som sin förebild är fientligt mot folkstyrelsen. Alla socialister, och endast socialister, får kallas demokrater, det är den slutsats man måste dra ur förkunnelsen. Det är exakt samma propagandateknik som beagnats av nazister, fascister och kommunist.

För hr Höglund är tekniken inte ny. Hr Höglund har förr som kommunist talat om Hjalmar Brantings förräderi (den stora författningsreformen 1918), om hans "trångt småborgerliga, idéförgätna politik", om hans "gemena kampanj" mot bolsjevismen; den andre av de socialdemokratiska ledarna, Per Albin Hansson, var enligt hr Höglunds dåvarande mening en "storskrävande humbug". Det nya ligger däri att hr Höglund nu framträder som en av socialdemokratins mest representativa ledare, som den som skall ge tonen åt partiets valrörelse och därvid använder samma metoder med vilka han en gång förde sitt kommunistiska parti till fiasko.

En annan kulmen i hr Höglunds anförande var påståendet att "det borgerliga Sverige är nu oerhört infiltrerat av amerikanskt kapital, som står bakom hela världen i den kamp som nu organiseras mot arbetarklassens demokrati". Meningen med denna sats kan icke vara annat än att dels beskylla motståndarna för att vara påverkade av amerikanska pengar, dels anklaga USA för att bekämpa demokratin i hela världen. Den som icke böjer sig för socialism eller kommunism är alltså icke blott en demokratins fiende utan också ett slags förrädare; det land av vilket i detta ögonblick hela Västeuropa väntar hjälp säges föra en kamp mot arbetarklassen och folkstyrelsen, eftersom det motsätter sig den ryska kommunismens anspråk.

Det är inte lönt att bruka hårda ord om satsar som dessa; de är allt-

för oerhörda, alltför vettlöst förölämpande för att vara värda en diskussion. Man vill endast fråga socialdemokratin, som ständigt klagar över oppositionens kritik: När har en representativ borgerlig politiker sagt eller skrivit något liknande? Hur skulle ni reagera om statsministern eller någon annan socialdemokratisk ledare betecknades som en fiende till demokratin eller om socialdemokratin beskyldes för att vara besoldad av en främmande makt?

För några dagar sedan betonade statsministern den bestämda skillnaden mellan socialdemokrati och kommunism. I Dagens Nyheter framhävdes värdet av detta uttalande, samtidigt som det beklagades att andra socialdemokratiska politiker uttryckte sig i rakt motsatt riktning. Ett nytt bevis på dubbelspelet är nu givet. Hr Höglund förklarar de icke socialistiska motståndarna vara fiender till demokratin och dirigerade av, en främmande makt, medan han inbegriper kommunismen i "arbetarklassens demokrati". Skall statsministern upprepa sina ord från remissdebatten? Skall hr Höglund — eller någon annan — än en gång säga motsatsen? Anser man att dubbelspelet kan drivas så långt som helst? Hr Höglund klagade en gång över att Hjalmar Branting ägde "ett obegränsat förtroende till sina högersocialistiska ähörars massiva enfald". Finns inte här en risk som man bör ge akt på, även om känslan för hederlighet inte utstakar några gränser?

Med hr Höglunds tal har, vad angår de demokratiska partierna, ett nytt lågmärke markerats i vår debatt under senare tid; lägre än till förstuckna anklagelser för antidemokratiska och förrädiska strävanden kan man inte komma. Det varslar illa för valstriden, men också för socialdemokratin. De förgiftade vapnen brukar tillgripas i skrämsel.

Jan - 11 l. 4 k. 2 m. 1 a.